

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročni in prejema upravništvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6 uri popoldne.

Štev. 175.

V Ljubljani, v sredo 3. avgusta 1892.

Letnik XX.

Baron Pražák.

Nedavno je praška „Politik“ poročala, da v kratkem odstopi minister baron Pražák. Danes že pišejo listi, da je vložil prošnjo, kakor navadno v taci slučajih, iz zdravstvenih ozirów.

Baron Pražák, katerega odstop se vsak dan pričakuje, je eden že redkih parlamentarcev iz leta 1848, ki si je kot mlad mož 28 let v tedanjem moravskem deželnem zboru pridobil spoštovano ime. Bil je poročevalec komisije o peticiji, ki je bila sklenjena na nekem shodu v Pragi, da bi vse dežele češke krone pošiljale svoje zastopnike v jeden sam deželni zbor. On se je protivil tej peticiji, in sicer ne proti zgodovinski skupnosti deželá češke krone, temveč proti odpravi moravskega deželnega zbora. Predlog njegov je bil tudi soglasno sprejet. Z njegovim sodelovanjem je bil sklenjen prvi volilni red, po katerem so mesta in kmečke občine dobile svoje zastopnike v deželnem zboru. V novem deželnem zboru je bil kot zastopnik Oger. Gradišča poročevalec o zakonu, da se odpravi tlaka na Moravskem; po tem vzgledu je potem državni zbor sklenil enak zakon za vse dežele. Leta 1848 je bil Pražák v državnem zboru odločen pristaš češke-federalistiške skupine. V Bachovi dobi je bil dr. Pražák priznan voditelj moravskih Čehov. Od l. 1861, torej že nad 30 let, zastopa v moravskem deželnem zboru okraje Boskovec, Blansko in Kunštát. Deželni zbor ga je poslal v državni zbor, katerega član je bil vedno do danes, izvemši ono dobo od 1864 do 1873, ko se moravski Čehi neso udeleževali državnega zbora. S cesarskim pismom z dne 10. avgusta 1879 je bil poklican v Taaffejevo ministerstvo kot minister brez portfelja. Prihodnji teden bode torej 13 let, odkar je minister. Od tedanjih tovarišev grofa Taaffeja je torej poleg Pražáka le še poljedelski minister grof Falkenhayn v službi. Od

14. januarija 1881 do 11. oktobra 1888 je bil dr. Pražák voditelj pravosodnega ministerstva; v tej dobi je bil odlikovan z redom železne krone prve vrste in povzdignjen v baronski stan. Avstrijski Slovani, posebno Čehi in Slovenci, se morejo s hvaležnostjo spominjati barona Pražáka kot načelnika pravosodnemu ministerstvu, kajti v teh letih je narodna enakopravnost pri sodiščih storila lep korak do cilja, ki ga določajo državni temeljni zakoni. Iz tega tudi izvira sovražstvo nemških krogov proti baronu Pražáku. Vsled ministerskega ukaza z dne 19. aprila 1880 je bil notranjemu uradnemu jeziku sodišč in državnih uradov odmerjen tako širok delokrog, da je bila kršena ravnopravnost v mnogem oziru ter uveden sistem prevodov, ki je provzročal mnoge troške. Dne 23. marea 1886 pa je baron Pražák izdal znano jezikovno naredbo, s katero je odpravil sistem prevodov ter določil za področje deželnih sodišč v Pragi in Brnu, da se mora v vseh slučajih obravnava vršiti v istem jeziku, v katerem se mora izdati rešitev, in sicer brez vsacih prevodov.

Vsled te naredbe morajo tudi sodišča v Šleziji in slovenskih pokrajinah vsprejemati nemške vloge. Nemška levica je v državnem zboru strastno napadala barona Pražáka, ki pa se jej je odločno ustavljal. Dne 11. oktobra 1888 je baron Pražák odložil vodstvo pravosodnega ministerstva in moravski cesarski namestnik grof Schönborn je bil imenovan pravosodnim ministrom.

To je ob kratkem „curriculum vitae“ barona Pražáka, ki se poslavlja z odličnega mesta v javnem političnem življenju na veliko veselje nemških liberalcev, kateri želé videti na njegovem mestu aktivnega moža, ki naj bi podpiral vlado pri razdeljevanju čeških sodiških okrajev.

In če vprašamo, kaj je uzrok odstopu ministra Pražáka, smemo pač z gotovostjo odgovoriti, da ga

ne teži toliko njegova starost, — šteje namreč že 72 let, — marveč neznosno stanje, v katero ga je postavil poraz staročeske stranke pri zadnjih državno-zborskih volitvah.

Dasi do skrajnosti potrpežljiv, ni mogel dalje prenašati vednih in hudih napadov Mladočehov, ki so ga povsem krivično imenovali izdajco naroda. Imel je dobro voljo, toda premalo vpliva, posebno od onega časa, ko so češki zastopniki stopili v skrajno opozicijo proti vladi. Prvotno je bil določen v ministerskem svetu kot zastopnik češkega naroda in jedne treh strank, na katere se je opirala vlada. Nekdanje desnice ni več in baron Pražák nima nobenih tál več za svoje mesto. Kot njegovega namestnika imenujejo v prvi vrsti sedanjega namestnika na Češkem, grofa Thuna, v drugi vrsti princa Ferdinanda Lobkovic. Vse kaže, da je vlada zopet bolj krenila na levo.

Krištof Kolumb.

(Konec.)

Gotovo je Kolumb nauke o naravi združil z onimi vere ter si vzgojil svojega duha po zapovedih prave katoliške vere. Iz tega vzroka je imel pred očmi veliko množico ljudij, ki je tavalá v žalostni temi, prazni veri in češčenju malikov, kajti iz astronomije in starih poročil se je bil prepričal, da se onkraj méj znanega sveta proti zapadu raztezajo še veliki in nepoznati kraji. Nesreča je živeti v divjem stanju, še večja nesreča, ne poznati najvišjih stvarij, pravega Boga. Ko je to premišljal, želel je pred vsem, razširjati na zapadu dobrote krščanske ljubezni, kar se more dokazati iz zgodovine njegovega podjetja. Ko je prvič prosil španskega kralja Ferdinanda in kraljico Izabelo, da bi pričela to stvar, in se je bal zamere, naglašal je kot uzrok, da bodeta zaslužila nesmrtno slavo, če pričeta ime in nauk

LISTEK

Neron.

(Priredil Vilinski.)

(Dalje.)

„Otrok, nesrečni! Kaj govoriš? Bogovi te bodo —“

„Jaz verujem v enega Boga, v nebesih prebivajočega, večnega, vsemogočnega, vsevednega duha, edinega v bitju, trojnega v osebah: očeta, sina, sv. duha, in ti trije so eno. Sin je prišel na zemljo, ker so se mu smilili ljudje, da bi jih poučil, odrešil, izveličal, vekovito osrečil. Rojen je bil — od device, ne od žene, nosil je podobo človeka, učil je ljudi modrosti in sreče, in kako je treba zaničevati posvetno blago, in kako je hrepeneti po večnih dobrotah, po neminljivem, da se moramo ljubiti kot bratje, da moramo ljubiti tudi sovražnike, dobro jim želeli in storiti, če moremo, prizadevati si za mir, skrbeti za večno srečo. Kakor je učil, tako je delal: za svoj nauk je umrl na križu, in tretji dan je od mrtvih vstal, kakor je rekel, ter šel v nebo k očetu. Pravijo mu Jezus, s pridevkom Kristus.“

— Jaz sem kristijanka, Lucin.“ — — —
„Kaj? Kaj taka je vera kristijanov? Tako vzvišena, tako nebeska in božja? Takega nauka vsi naši premodri učitelji ne vzmorejo. Taka vera more bogove pobiti. Mislim sem, da kristijani so budob-

neži, zavrženci, brezbožniki, ki se na skrivnem shajajo, da počenjajo vsakoršna hudodelstva, otroke koljejo in nas zaničujejo.“

„Obrekujejo nas, ker se nas bojé, ker ne marajo naših naukov, ker so naši nauki zoper njihovo razkošnost. Križ bo zmagal, potlej bo konec grešnemu veličastvu, kraljestvu pregrehe, sovražstva, poboja, vojskâ, in nastopilo bo kraljestvo kreposti, ljubezni, miru.“

„Kje imate vaše učilnice? Kje so vaši modrosloveci, plemenitodušni učitelji? Kako je ime učiteljem nove te preslavne modrosti?“

„Nimamo učilnic. Ne učé nas učeni moške, osiveli v rëdi. Veselo oznanilo nam je prinesel ubogi ribič iz Galileje. Njemu je dal Gospod oblast, reševati in vezati. On je tistega gospoda Jezusa na zemlji namestnik. Ime mu je Skalar, Peter. Spremljeval ga je drugi mož, poln duha božjega, močne vere. Ta mož je tem veljavnejši, ker je poprej preganjal to vero. Pridigal je tudi po Grákem, ustanovil več občin, bil je tudi v Atenah. Imenoje se Pavel.“

„Pavel? Slišal sem o njem. Govoril je v našem mestu. Moji rojaki so ga poslušali en čas, potlej so se naveličali, nato so se mu smejali, naposled so mu dali dober svet, usj jenjs, pa še kaj za drugič prihrani. Nekateri so dejali, da pametno govori; drugi so trdili, da je nevaren helenskemu verstvu; tretji so govorili, da otrobe veže; četrti so

se hudovali in tirjali, da se more prešibati in potem iz dežele pognati.“

„On je poslanec, sel božji, apostol. Veliko je že trpel za vero božjo. Korinčanom je povedal v pismu, da se je veliko trudil, da je veliko prestal, da je bil večkrat v ječi in smrtnem strahu, da so ga rojaki petkrat bičali, da je bil trikrat šiban, s kamenjem metan, da se je z njim trikrat ladija razbila, da je bil noč in dan v morskí globini, v strahu na vodi, na suhem, med razbojniki, v strahu po mestih in v puščavi, v lakoti in žeji, v zimi in vročini, v goloti in bëdi. — Takih móž, apostolov je dvanajst. Potujejo po svetu, oznanjujoč narodom, da se je približalo odrešenje, da naj se spreobrnejo, dadó se krstiti.“

„Kaj mi odkrivaš, Vijola? To mi je novo, to mi je skrivnostno. Kakor bi mi luske padale z očíj, tako mi je, tako izpregledujem. Veš, Vijola, jaz bi tudi rad stopil v tako občinstvo, v družbo tako vrlih ljudij, svetih móž. Ištem miru po svetu, a med svetom ga najti ne morem. Slišiti hočem tvojemu Bogu, Bogu, ki je svet odrešil, ki je tako lepo učil.“

„Bog te razsvetli; pripelji te iz tmine sveta k luči neba. — Se vo: Vidiš, Melisa, moja gospa, mi je dala ta le prstan, usj ti ga dám.“

„Pojdi, pa reci tvoji gospej, da se zahvaljujem za prijaznost, in vrni jej prstan.“ — — —

(Dalje sledi.)

Jezusa Kristusa razširiti v tako daljne kraje. Ko je pozneje dosegel svojo željo, rekel je, da prosi Boga, naj bi kralj in kraljica z božjo pomočjo evangelijski zasejala na novem obrežju. V pismu, v katerem prosi od papeža Aleksandra VI. apostolskih mož, pravi:

„Upam z božjo pomočjo presveto ime Jezusovo in evangelijski še daleč razširiti.“ On je po naših mislih vrnivši se prvič iz zapadne Indije pisal Rafaelu Sanchezu, „da mora Boga zahvaliti, ker mu je milostno naklonil tako srečne vspehe; Jezus Kristus se mora veseliti v nebesih in na zemlji zaradi prihodnjega zveličanja nešteti ljudstev, ki so bila doslej v zmoti in pogubljenju“.

Ko je prosil Ferdinanda in Izabelo, naj pridejo v novi svet le katoliki ter občujejo z domačini, navaja kot uzrok, „da s svojim podjetjem ne namerava družega, kakor rast in čast katoliške vere“. In to je bilo znano Izabeli, ki je razumela velikega moža; ta pobožna in možata ženska je gojila isti načrt. Rekla je o Kolumbu, da se bo pogumno izročil širnemu morju in v božjo čast izvršil lepo delo. In Kolumbu je pisala po njegovi drugi povrnitvi: „Troški, katere ste in boste porabili na indijskih ekspedicijah, so dobro naloženi, ker iz tega boče le slava katoliške stvari.“

In ko bi Kolumba ne vodili višji kakor človeški nagibi, odkod pa bi jemal stanovitnost in duševno moč, da bi vse to prenesel, kar je moral trpeti do zadnjega izdihljaja, in sicer nasprotna mnenja učejakov, nepovoljni odgovori knezov, viharji na morju, vedne ponočne straže, ki so mu vzele luč očíj, boji z divjaki, nezvestoba prijateljev in tovarišev, grde zarote, zavist nevošljivcev, obrekovanje in krivična ječa. Takemu trpljenju bi mož moral podleči, ko bi ga ne poživila zavest, da je storil lepo delo za krščansko ime in zveličavno za mnogobrojno množico. To potrjujejo tudi časovne razmere. Kolumb je odkril Ameriko ob času, ko je cerkvi pretel velik vihar. Kolikor človek sme iz dogodkov sklepati na pota božje previdnosti, bil je, zdi se nam, Kolumb rojen po posebnem sklepu božjem, da nadomesti zgube katoličanstva v Evropi.

Da Indijane spreobrbe h krščanstvu, bila je seveda dolžnost in delo cerkve, in to delo je izvrševala ter v novejšem času prodrila do skrajne meje Patagonije. Toda Kolumb je bil prepričan, da evangelijski pripravljiva pot, in s tem prepričanem je tudi vse delal. Ko se je s Portugalskega in Genove moral vrniti brez vspeha na Špansko, pripravljaval se je med zidovjem nekega samostana s tolažbo redovnika iz reda sv. Frančiška na svoje nameravano potovanje. Ko je čez sedem let hotel na morje, opravil je prej sv. spoved, prosil pomoči nebesko kraljico, naj bi mu pomagala in vodila vožnjo; in prej ni razpel jader, dokler se ni priporočil presveti Trojici. Na morju, ko je divjal vihar in so godrnjali mornarji, je v božjem zaupanju obranil mir duha. Tudi imena novoodkritih otokov oznanjajo njegov namen; kedar stopi na otok, moli vsemogočnega Boga ter ga vzame v posest v „imenu Jezusa Kristusa“. Kamor pride, zasadi najprvo sveti križ in on prvi nese božje ime Izveličarjevo, katero je tolikrat slavil na morju med šumenjem valov, na odkrite otoke; iz tega uzroka se na Hispanioli prične graditi cerkev in se vrše veselice z verskimi obredi.

To je Kolumb nameraval in storil v onih daljnih, tujih, nekultiviranih krajih, katerih civilizacija, moč in veljava je v hitrem teku dosegla ono višino, kakor jo danes vidimo. Velikost in pomenljivost dejanja, kakor tudi raznovrstni dobri nasledki velé nam, da moža slavimo s hvaležnim spominom in vsemi častmi; pred vsem pa treba priznati večni sklep božji, katerega je z zavestjo poslušal in zasledoval najdnik novega sveta.

Da se torej Kolumbova slavnost izvrši častno in resnici primerno, mora se pridružiti tudi verska slavnost. Kakor so tedaj po prvem poročilu o dogodku večnemu Bogu po vzgledu papeževem javno se zahvaljevali, tako naj se zgodi tudi sedaj ob spominski slavnosti. Ukazujemo torej, da se dne 12. oktobra ali, če je primernejše, prihodnjo nedeljo v katedralnih in kolegijatskih cerkvah na Španjskem, v Italiji in Ameriki po sv. maši istega dne daruje še slovesna sv. maša na čast presv. Trojici. Upamo, da bodo škofje isto odredili tudi pri drugih narodih. Kar je vsem na korist, naj se tudi od vseh slavi s pobožno hvaležnostjo.

V Rimu pri sv. Petru dne 16. julija 1892.

Papež Leon XIII.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. avgusta.

Notranje dežele.

Dr. Rieger je bil te dni na Dunaju in se je posvetoval z grofom Taaffejem in grofom Hohentwarthom. Ta pogovor je vzbudil nekaj pozornosti baš sedaj, ko gre baron Pražak in se bode razgovarjalo o tem, če se imenuje še kak minister za Češko in kateri. Kdo ve, če ni grof Taaffe sam želel izvedeti v tej stvari mnenja starega češkega rodoljuba.

Mladočehi. Vašatyju je grozno težko, da ni voljen v delegacije. On si je seveda domišljeval, da izmej vseh Mladočehov on najbolje razume vnanjo politiko. Na volilnem shodu v Zlokomorovu se je pritoževal, da ga klub prezira. Tudi listi mu ne dajo več prostora, da bi mogel povedati svoje nazore, zaradi tega boče moral sklicevati shode, da pové svoje misli. Potem je pa obsojal mladočeško politiko, ki ni sposobna, da bi češkemu narodu pripomogla do njegovih pravic. Seveda Vašatyjevo zabavljanje drugim Mladočehom ne boče škodovalo. Lani je nekoč pretel, da boče začel proti realistom agitacijo po vsej deželi, ali letos pa že sam čuti, da njegov vpliv ni tako velik, da bi mogel komu dosti ponagajati. Vašaty je le tako dolgo kaj veljal, dokler je imel dr. Gregra za svoji strani, da so ga potem poveljevali „Narodni Listy“.

Strajk. V Koloneji je 150 tkalcev napravilo strajk, ker jim neso hoteli tovarnarji zvišati plače in skrajšati časa za delo. Delavci so razgrajali in v tovarnah napravili mnogo škode. Žandarmerija je naredila red in kolovodje zaprla.

Ogersko. Pred zadnjimi volitvami je vlada bila poslala 720.000 gl. raznim velikim županom, kakor se sodi, za volilne namene. To je opozicija izvedela od poštinih uradnikov in v zbornici interpelovala vlado v tej zadevi. Proti tem uradnikom se je potem začela disciplinarna preiskava, ki se je sedaj končala s tem, da so jih prestavili.

Vnanje države.

Bolgarija in Rusija. Vedno verjetnejše postaja, da so diplomatski spisi, katere je priobčila „Svoboda“, pristani. Bismarckovo glasilo, „Hamburger Nachrichten“, ki nikakor ni prijazno Bolgarom, piše, da pač dotičnemu, ki je Bolgarom izdal diplomatske akte, ni bilo treba spisov ponarejati, ker je imel dovolj prilike jih izmakniti pri ruskem poslanstvu v Bukareštu. Od druge strani se pa poroča, da je te akte prodal Bolgarom bivši dragoman pri ruskem poslanstvu v Bukareštu, Jakobsen. Ta mož je igral važno vlogo v ruskem delovanju proti Bolgariji. Naposled so Jakobsena Rusi odstranili in on je potem bival do zadnjega časa v Sofiji. „Svoboda“ boče „diplomatske spise“ še dalje priobčevala, na koncu pa v svetlotisku prinesla podpis vodje azijskega oddelka ruskega ministerstva vnanjih stvari.

Nemčija. V Jeni se je knez Bismarck proti vseučilišnim profesorjem in drugim zbranim odličnjakom, ki so ga prišli pozdravit, izrazil proti absolutizmu in je proslavljal ustavno vladanje. Veljava državnega zbora se mora povzdigniti. Pač čudno so se slišale te besede iz Bismarckovih ust. Doktor je bil on kancelar, je vedno oviral parlamentarizem. Stranke, ki neso plesale, kakor je on godel, je kar proglašal za državne sovražnike. Nikdar se ni obotavljal cesarske in kraljeve oblasti porabiti proti parlamentu. Sedaj, ko on nema več oblasti v rokah, bi pa rad imel močen parlament. Kje se pa hoče sedaj tak parlament vzeti! Po več kakor petindvajsetletnem pritiskanju je knez Bismarck pri mnogih politikih kar zatrl vsako samostojno zavest. Sicer pa mislimo, da bi noben parlament ne šel za Bismarcka v boj, ko bi tudi imel dovolj samostojnosti in uporne sile.

Francija. Volitve v generalne svete bile so za republikance jako ugodne. Od 1426 volitev jih je nad tisoč ugodnih za republikance, 99 je ožjih volitev, in od teh boče gotovo nekaj ugodnih za republiko. Monarhisti izgubili so 127 mandatov in le 217 obdržali. Republikanci zmatrajo to za ugodno znamenje za bodoče volitve v zbornico. Radikalcem izid volitev ni prav po volji, ker so napredovali le bolj zmerni republikanci.

Maroko. Vstahi so vedno predrznejši. Po osemurnem boju so nabili vladne čete, ki so se umaknile v Tanger. Več vojakov je prestopilo že k upornikom. Guvernér v Tangeru je že oborožil prebivalstvo, da pomnoži posadko, ki je preslaba, da bi mogla mesto braniti proti upornikom. Vsak čas se pričakuje, da vstajniki napadejo mesto.

Japan. Dva japonska ministra poskušali so nasprotniki ubiti, pa se napad ni posrečil. Napadniki so fanatični nasprotniki vsega napredka in sploh vseh novotarij. Ministra jim ne ugajata, ker odpirata pot evropski kulturi.

Izvirni dopisi.

Od Sv. Marjete pri Velikovcu, dne 1. avgusta. (Žalostno!) Bilo je dne 30. julija na predvečer nedelji in prazniku sv. Ignacija, ko je tukajšnji posestnik in gasilnega društva stotnik, Ant. Hermetar,

po domače Laure, sklical od blizu in daleč vse posestnike, kateri so v zadrugi tega društva, da bi naredili tukajšnjemu nadučitelju g. Ignaciju Skorčiču običajno podoknico. In res, ko se je prvi mrak naredil, začeli so se zbirati poklicani ogajegaseci v gostilni svojega „avtmana“, kateri jim je poprej namazal suha grla.

Bilo je to tudi treba, kajti ob polu 10. uri se prikaže pred duhovniščem, katero je ob enem stanovališče za duhovnika in nadučitelja, požarna garda in začne svoje izvežbane glasove v tihi noči po tihi dolini razširjati.

In strmi svet slovenski, kakšne pesmice so se glasile pod oknom slovenskega nadučitelja, rodod Kranjca! Slovenski „avtman“ je namreč pevovodja cerkvenih pevcev in organist, ob enem pa vežba v petju tudi ognjegasce.

Ta večer pokazal je omenjeni „avtman“ svoja mišljenja in čutenja kot koroški Slovenec, da je v svojimi pevci zapel štiri nemške in nobene slovenske pesmi za podoknico. Da bi blaženi nemški govorniki še večjo čast kot „avtman“ gasilnega društva naredil, je iz svojega stanovanja prišlemu in za izkazano čast se zahvaljujočemu nadučitelju tudi čestital v svojem in svojih pevcev imenu nemški in si je s tem kakor tudi s trikratnimi „hoch“-klici na godovnjaka slovenskega stekel neizmerno slavo za teptano in v Šmarjeti preganjano nemščino!

Ta tako odlično delovanje bi ne bilo odveč, da bi tega „avtmana“ nemški „šulferajn“ odličil z z usnjato krono, narodni njegovi sosede pa da bi si zdaj zapomnili, kdaj je Laure in zakaj je včasih Slovenec!

V taki občini naj bi pri volitvi, kjer se gre braniti in boriti za slovenske pravice, zmagal slovenski rod; to je nemogoče, ker lastni siccovi tužnega Korotana so v prvih vrstah, da pomagajo slovenskim nasprotnikom do zmage.

Dal Bog, da bi ne bilo več takih mož med dobrim koroškim narodom, kateri je po vzgledu takih veteranjakov dostikrat ob svoje pravice prišel in je postal podlaga tujčevi péti. Zares žalostno!

Gojkovski.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. avgusta.

(Presvetli cesar) je gasilnemu društvu v Šentvidu pri Vipavi podaril 80 gl.

(Zanimiva pravda.) Dne 1. julija se je v Gorici pred mestnim sodiščem vršila obravnava o treh tožbah, katere je vložil g. dr. Romih, učitelj na meščanski šoli v Krškem, proti čast. gosp. dr. A. Mahničju, vredniku „Rimskega Katolika“ v Gorici. Čast. g. dr. A. Mahnič namreč ni hotel sprejeti dveh popravkov, ker nista bila stvarna, iz tretjega pa je izčrtal nekaj nestvarnih točk. Gosp. dr. Romih je sam utemeljeval svojo tožbo, odgovarjal mu je točko za točko čast. g. dr. Mahnič, s pravnege stališča pa je stvar pojasnil toženčev zagovornik dr. Frapporti. Obravnava je trajala nad 2 uri. Sodnik je oprostil čast. g. dr. Mahniča vseh treh tožb, g. dr. Romiha pa je obsodil na povrnitev stroškov. — Z ozirom na neko opazko dostavimo, da mi ne moremo poročati o dogodkih, ki so nam popolnem neznan; nemogočih stvari od nas vendar ne more nihče zahtevati. In kar se tiče one vrstice v 156. številu našega lista o razpору mej slovenskim učiteljstvom in duhovščino, konstatujemo, da nam pri čitanju dotičnega dopisa ni hodila na misel nobena določena oseba, najmanj pa čast. g. urédnika „R. K.“, in da se nam je pritoževal neki g. učitelj, kakor da bi hoteli z onimi besedami napadati nekatere učitelje, ker jih je govoril duhovnik.

(Toča) se je usula v ponedeljek popoldne pri Vrhniki in Verdu. Škode posebne ni naredila, ker je strano žito že požeto, vendar je precej oklestila fižol, zelje in koruzo.

(Pogorel) je včeraj v Betanjem pri Vrhniki kozolec. Kdo je zanetil ogenj, ni znano. — 29. t. m. so otroci zažgali vinsko klet posestnika Mat. Poča na Vrtači. Zgorelo je tudi vse poslopje Katarine Plot. Vse škode je nad 2000 gl.

(Na nižji gimnaziji v št. Pavlu) v labudski dolini na Koroškem so podučevali minulo leto poleg vodje E. Katza 4 profesorji, 2 suplenta, 2 pomožna učitelja. Dijakov je bilo 152 (in 1 privatist), in sicer 123 Nemcev, 26 Slovencev, 1 Hrvat, 1 Čeh, 1 Lah. 54 dijakov je bilo s Koroškega, 15 s Kranjskega, 6 s Primorskega, 45 s Štajerskega, 1 iz Istre itd. 24 učencev dobilo je odliko, 105 prvi red,

20 drugi red, 1 tretji; 3 smeje napraviti preskušnjo. Letno izvestje ima na čelu spis: „Logische Operationen in der Mathematik und beim mathematischen Unterricht“ (konec), spisal prof. L. Wenzel.

(Pojasnilo.) V predzadnji številki je naš gospod dopisnik omenil o podobarju gosp. V. Progarju, da je prosil dela pri zgradbi nekega narodnega hrama. Stavbeno vodstvo novega deželnega gledališča nas prosi pojasniti, da je g. Progar pač prosil, naj bi se mu ob boleznih g. kiparja Alojzija Gangla še nedovršeno delo izročilo v izvršitev, da pa mu vodstvo ni moglo ustreči, ker je gospod A. Gangl že v kratkem času okreval in svoje delo dovršil. Drugega dela pa g. Progar ni prosil pri deželnem gledališču.

(Celovski župan.) Svetli cesar je potrdil gosp. dr. Poscha za župana celovškega.

(Vrtno veselico) na korist družbe sv. Cirila in Metoda so sinoči v prostorih gospoda Ferlina pri „Zvezdi“ priredili slovenski abiturijenti ljubljanske in mariborske gimnazije v zvezi z abiturijenti hrvatskih gimnazij. Akoravno je neprestan dež jako nagajal, vendar se je veselica povoljno izvršila. Navzočega je bilo mnogo odličnega ljubljanskega in vnanjega občinstva. Vojaška godba je igrala več slovanskih melodij, telovadbo in dramatični prizori so nadomestile mnoge točke hrvatskim tamburašev in domačih pevcev. Posebno je ugajala težka pa lepa slavnostna kantata „Slovo“, katero je uglasbil g. A. Foerster. Abiturijent g. Šavnik se je v navdušenih besedah zahvalil na udeležbi gostom in hrvatskim tovarišem, v katerih imenu se je jeden zahvalil v izbranih besedah.

(Poskušen samomor.) Obasil se je, kakor se nam poroča iz litijske okolice, dne 30. julija v gozdu posestnik Stopar iz Litije. Rešila sta ga dva mimoidoča dijaka, ki sta poklicala ljudi, da so ga odrezali. Vzrok nameravanemu samomoru je bila bajé neka pravda. — V Postojini pa je v ponedeljek skočila neka ženska v Pivko. Dva moža sta to videla ter jo rešila.

(Uboj.) Poroča se nam, da so se neki sejmari domov gredé s sejma v Smartnem pri Litiji stopili v Veliki Kostrevnici ter ubili 68letnega moža, njegovega sina pa hudo ranili.

(O znižanju tovarne voznine), katero je dovolilo e. kr. generalno ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic za leto 1892, in ki je razglašeno v naredbenem listu e. kr. trgovskega ministerstva za železnice in brodarstvo, naznanjamo tole: Za kromokisli kalij in natron veljajo na progi iz Hrastnika do raznih postaj na Predarelskem in to pri prodaji vsake količine blaga od 1. januarja 1892 nadalje, najdalje pa do konca decembra 1892 gotova znižanja tovarnih cen, katera ne izvrše potom kartiranja. Za cement je, ako se plača voznine od najmanj 10.000 kilogr. za rabljeni 4kolesni voz in vozni list, od 1. januarja 1892 do preklica, najdalje pa do konca decembra 1892 tovarna cena lokalne tarife na progi Kamnik - Trst južni kolodvor, Trst-Sv. Andrej, Trst prosta luka znižana na 41 kr., na progi Kamnik-Pulj na 52 kr. in Kamnik-Rovinj na 51 kr. od 100 kilogramov. Za drva je pod istimi pogoji in za isto dobo tovarna cena lokalne tarife za progo iz Trzina v Trst južni kolodvor, Trst prosta luka znižana na 31.8 kr. od 100 klgr., v Trst-Sv. Andrej na 34.8 kr., v Pulj na 43 kr., v Rovinj na 42 kr., v Kanfanar na 40 kr., v Pazin na 38 kr., v Buzet na 34 kr., v Hrpelje na 31 kr.; iz Domžal v Trst južni kolodvor, Trst prosta luka na 32.8 kr., v Trst sv. Andrej na 35.8 kr., v Pulj na 44 kr., v Rovinj na 43 kr., v Kanfanar na 41 kr., v Pazin na 39 kr., v Buzet na 35 kr., v Hrpelje na 32 kr.; iz Jarš-Mengiša v Trst južni kolodvor, Trst prosta luka na 33.8 kr., v Trst-Sv. Andrej na 36.8 kr., v Pulj na 45 kr., v Rovinj na 44 kr., v Kanfanar na 42 kr., v Pazin na 40 kr., v Buzet na 36 kr., v Hrpelje 33 kr.; iz Kamnika v Trst južni kolodvor, Trst prosta luka na 35.8 kr., v Trst-Sv. Andrej na 38.8 kr., v Pulj na 47 kr., v Rovinj na 46 kr., v Kanfanar na 44 kr., v Pazin na 42 kr., v Buzet na 38 kr. in v Hrpelje na 35 kr. od 100 klgr. Za les (izvzamši drva), kakor ga navaja točka 247., dela I. tarifne reforme, je tovarna cena do vseh tržaskih postaj znižana iz Trzina na 34 kr. od 100 kilogramov, iz Domžal na 35 kr., iz Jarš-Mengiša na 36 kr. in iz Kamnika na 38 kr. Za les točke 246., dela I. tarifne reforme je tovarna cena do vseh tržaskih postaj znižana iz Trzina na 38 kr. od 100 klgr. iz Domžal na 39 kr., iz Jarš-Mengiša na

40 kr. in iz Kamnika na 41 kr. Za železo v palicah je pri oddaji vsake teže, toda le če pošiljatev prihaja iz Spodnjega Ljubelja in Windischa in je namenjena v Kropo ali Kamnogorico do preklica, najdalje pa do konca decembra 1892 tovarna cena lokalne tarife na progi Celovec - Podnart znižana od 54 kr. od 100 klgr. na 41 kr. Za vse v razred C tarifnega dela I. uvrščene železne predmete je, če se plača voznine od najmanj 10.000 klgr. za rabljeni voz, nadalje, najdalje pa do konca decembra 1892 tovarna cena lokalne tarife na progi Jesenice - Pontafel znižana od 37 kr. od 100 klgr. na 21 kr. Za staro železo (reno) znižana je tovarna cena na progi Trst Sv. Andrej-Jesenice od 35 kr. od 100 klgr. na 33.6, na progi Trst prosta luka-Jesenice pa od 36 kr. od 100 klgr. na 33.9 kr. Za staro železo in železne odpadke je tovarna cena do postaje Jesenice znižana z Dunaja od 70 kr. od 100 klgr. na 60.9 kr., iz Steyra pa od 58 kr. na 50.9 kr. od 100 klgr. Za vse pod točko 130 tarifnega dela I. uvrščene železne predmete je, če se plača voznine od najmanj 10.000 kilogramov za rabljeni 4kolesni voz na progi Jesenice-Wartberg-Mürzthal ali nasprotno, nadalje, najdalje pa do konca decembra 1892 tovarna cena pri pošiljativah, ki se v železniške vozove nalože, znižana od 52 kr. od 100 klgr. na 49 kr. in pri pošiljativah, za katere stranka sama preskrbi vozove, od 52 kr. na 38.4 kr. od 100 klgr. Za vse pod točkami 121., 129. in 130., tarifnega dela I. uvrščene železne predmete je pri oddaji vsakatero količine blaga tovarna cena na progi Jesenice - Pontafel znižana od 50 kr. od 100 klgr. na 30 kr., če se plača pa od najmanj 500 klgr. na 30 kr., če se plača pa od najmanj 500 klgr. za rabljeni voz od 46 kr. na 25 kr. od 100 klgr. Za glinovnati železovec (bauxit) je, če se plača voznine od najmanj 10.000 klgr. za rabljeni 4kolesni voz od 1. januarja 1892 do preklica, najdalje pa do konca decembra 1892. leta tovarna cena lokalne tarife na progi Lesce-Bled-Liesing znižana od 72 kr. od 100 klgr. na 62 kr. Za smrekoviles je, če se plača voznine od najmanj 10.000 klgr., za rabljeni 4kolesni voz nadalje, najdalje pa do konca decembra 1892 tovarna cena lokalne tarife znižana iz Spitala ob Dravi v Medvode od 40 kr. na 31 kr. iz Kühnsdorfa v Medvode pa od 50 kr. na 38 kr. od 100 klgr. Za oglje (premog) je, če se oddajo celi vagoni od 1. jan. 1892 nadalje, najdalje pa do konca decembra 1892 tovarna cena lokalne tarife znižana v Kanfanar iz Trbovelj in Zagorja od 45 kr. od 100 klgr. na 43 kr. in iz Hrastnika od 46 kr. na 44 kr. Za žlindro je, če se oddá najmanj 10.000 klgr., oziroma če se plača voznine od najmanj toliko blaga, kolikor ga rabljeni vozovi zmorejo nositi, nadalje, najdalje pa do konca decembra 1892 tovarna cena lokalne tarife znižana iz Pontafela na Jesenice od 16 kr. od 100 klgr. na 14 kr. in v Javornik od 17 kr. na 15 kr. Za svežo žlindro in za valjaste okuje je, če se plača od najmanj 10.000 klgr. za rabljeni 4kolesni voz, nadalje, najdalje pa do konca decembra 1892 tovarna cena lokalne tarife znižana iz Jesenic v Wartberg-Mürzthal ali nasprotno od 41 kr. od 100 klgr. na 38 kr. Zniža se v vseh slučajih potom kartiranja. Za spirit veljajo od 1. jan. 1892 do konca decembra 1892 od vseh postaj na Češkem, Moravskem, v Šleziji in Bukovini do vseh postaj na Kranjskem gotova znižanja, ki se izvrše potom povračila.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) za „Saleško dolino“ v Šoštanjju imela bode svoj letni zbor dne 7. avgusta popoldne ob 4. uri v čitalničnih prostorih. Vspored: 1. Poročilo odborovo. 2. Volitev novega odbora. 3. Vplačevanje letnine. 4. Razdelitev družbenih knjižic. 5. Vpisovanje novih udov. 6. Prosta zabava. K obilni udeležbi vabi uljudno načelnistvo.

(Vabilo) k slavnosti, katero priredi „Slovensko pevsko društvo v Ptuj“, s prijaznim sodelovanjem „Sokolskih društev“ v nedeljo dne 14. avgusta 1892 v Šoštanjju s sledečim vspešnim: A. 1. Ob 12. uri popoldne sprejem s posebnim vlakom došlih gostov na kolodvoru, potem odhod z godbo na slavnostni prostor pri gosp. Pečniku. 2. Ob 1/2.1. popoldne skupni obed; kuvert stane za osebo 1.50 gld.; pri obedu svira godba. 3. Ob 2. uri skupna pevska vaja. — B. Ob 4. uri popoldne v dvorani gosp. Pečnika VIII. redni veliki zbor „Slovenskega pevskega društva“. — C. Ob 1/2.5. uri odhod „Sokolskih društev“ z godbo na telovadni prostor na glavnem trgu, ter velika skupna in posamezna telovadba.

— D. Ob 6. uri veliki pevski zbor s sodelovanjem godbe „Prostovoljnega ognjegasnega društva v Zagrebu“ pod vodstvom kapelnika gospoda Antona Stoekl-a s sledečim vspešnim: 1. Nedved: „Avstrija moja“, moški zbor. 2. Volarić: „Grajska hči“ mešani zbor s tenor-, sopran- in alt-samospevom. 3. Foerster: „Gorenjci, Gorenjci smo“, moški zbor iz operete „Gorenjski slavček“, s spremljevanjem orkestra. 4. Vilhar: „Domovina“, mešani zbor. 5. Nedved: „Venec slovanskih pesmi“, moški zbor. 6. Foerster: „Ljubici“, mešani zbor. Med posameznimi točkami pevskega vspešnega svira izvrstna godba. — E. Po koncertu prosta zabava s petjem raznih pevskih društev in z godbo. — Vstopnina k koncertu znaša za 1. neude: 1 gld. za osebo, 2 gld. za obitelj; 2. podpirajoče ude: 50 kr. za osebo, 1 gld. za obitelj; 3. kmete in dijake: 30 kr. za osebo, 60 kr. za obitelj; 4. izvršujoči udje so ustopenine prosti. — (Opazka: K tej slavnosti vozi posebni vlak iz Ljubljane v Šoštanj; vozni red in cena se bodeta pravočasno po časnikih razglasila.)

Narodno gospodarstvo.

Zgodovinske črtice o zboljšavah v poljedelstvu.

Spisal kulturni zemljemerec A. Čadež v Ljubljani.
(Dalje.)

Izmed papežev so se pečali z osuševanjem tega močvirja Bonifacij VIII., Martin V., Leon X. in Sikst V. Poslednji je je podaril Medicejcem s tem pogojem, da bi je osuševali, kar so pa le po malem poskrbovali.

Pij VI. je začeto delo (1788) krepko nadaljeval; tudi za francoske vlade ni bilo zanemarjeno tako, da je sedaj precejšnji del že osušen.

V novejši dobi so se vspešno poprijeli dela tudi v Ostiji in na iztokih reke Tibere.

Toskansko močvirje so že obdelali Rimljani, bržkone pa še prej Etruščani.

Največ vspeha pri obdelovanju tega močvirja se je doseglo v novejšem času za vzorne vlade nemškega velikega vojvode v „Chianski dolini“; poprej vsled vročega zraka okužene pokrajine so preobrčili v lepo, bogato deželo. Tako izborno se je obnesla uporaba „colmacija“. S to uporabo naplavijo na zemljišča prodá, ter jih tako vzvišujejo. Ta način obdelovanja je izumel slavnoznaní fizik Toricelli. Minister Forsombroni, ki je vedno plodonosno deloval, uporabljal je prvi jako pogosto ta pripomoček, za kar naj mu bo hvaležen ves omikani svet. Cvetočá „Chianska dolina“ ima odtod vse svoje blagostanje. Toricelli je nasvetoval to sredstvo tudi za obdelovanje pontinskega močvirja ter za lagune okrog Benetk.

Pisal je o tem spomenico, katero je priobčil po njegovi smrti Paleoncapa.

Na Španskem nshajamo zgodnjo uporabo umetnega osuševanja že za čase Rimljanov. Odlikovala se je osobito dežela Valencia. Tu se je naselilo (kakor govoré) po razrušenju Jeruzalema mnogo Judov, ki so to umetnost dobro umeli ter jo iz vzhoda tja zanesli. Ko so bili pozneje Judje preganjani, sprejeli so na videz krščansko vero, obdržali so pa po družinah svoje navade in običaje ter vedno še skrbeli za izobražbo in obdelovanje dežele. V poznejšem času so se te naprave zanemarjale, odtod tudi nezdravo ozračje in obubožanje ljudsko.

Največ, kar so Mavri izvršili, je velikanski jez; z njim so napeljali iz reke Guadalquivir vodo v glavno mesto Granada. Visok je ta most 18 metrov, širok 20 metrov; dolžina njegova pa je 95 metrov. Jednakega ogromnega podjetja se je lotil Amerikanec Eldredge, ki je deloma že dokončano.

Angleško. Pod vlažnim podnebjem Angleške napeljujejo vodo samo na travnike, ker za polje namakanje ni potrebno. Namakanje je že zelo razvito, tako, da je skoro polovica košenin (kakih 523.000 ha) namakanih. Pogosto napeljavajo tekočino iz velikomestnih rovov in napravijo s tem mnogo dobička. Vspešno so uporabljali namakanje, kakor tudi odpeljavanje vode.

Angleško kulturno zgodovino sosebno bogaté ogromna osuševanja ter obdelovanja mlakuž in močvirja, ki se jih dokaj nahaja pod meglenim pasom Britanske.

Že Rimljani so bili pričeli osuševati močvirje „Romsey“ in ukrenili neko posavo za obdelovanje močvirnatih pokrajin, katero je izvrševalo 24 izvornih porotnikov. Listine, katere so našli v raznih samostanih, pričajo, da je veljal ta zakon še 796. leta po Kristusovem rojstvu in bil zaznamovan kot „stara, potrjena navada“.

Ko so nastali za vlade Henrika III. okoli leta 1220 zaradi izvrševanja te postave prepri, skrbel je kralj, da je Henrik Batho, imeniten pravnik, vso stvar preiskal in sestavil nove ukaze; ti zakoni so veljali dolgo časa kot pravilo, kako naj se ravna z močvirjem in kaluznatim svetom.

Menihi so si pridobili na Angleškem mnogo zaslug, ker so skrbeli za obdelovanje in plodovitost močvirja, kar priznavajo tudi protestantski zgodovinarji.

Dasi je parlament in vlada krepko podpirala to požrtvovalnost ter zánjo vnemala, vendar jih je ovirala (kakor se i dandanes dogaja) večkrat počasnost oblastnikov.

V grofovinah Lineole in Cambridge so osuševali in obdelovali že od starodavnih časov sém močvirnato zemljo; sosebno so se ukvarjali s tem samostani. Zemljevidi tedanjih časov nam pričajo, da so v obližju reke Humber osušili kakih 20 000 ha in okrog reke Ancholme blizu 80.000 ha zemljišča. Leta 1630 se je lotil Sir John Munson osuševanja, katero je trajalo šest let. Za to delo je dobil 2360 ha zemlje kot darilo, prosto vsega davka in plačila. Cornelius Vermunden in dr. so napisali začetkom 17. stoletja sredstva, kako bi se Whittlesea in okolica osuševala in oplodila, skoro tako, kakor je ukazovala postava iz leta 1844. (Dalje sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 3. avgusta. Grof Taaffe je v spremstvu finančnega ministra dr. Steinbacha danes zjutraj odpotoval v Nalžov. Grof Kalnoky se popoldne za več dnij odpelje v Išl.

Dunaj, 3. avgusta. Poročilo, da bode meja zaprta zaradi kolere v Vratislavi, je neresnična. Meja ne bode zaprta, ker ni nobenega zanesljivega poročila o koleri.

Peterburg, 2. avgusta. Kolera ob Volgi je ponehala, ob Donu pa se razširila.

Peterburg, 3. avgusta. Objavljeni zakon dovoljuje hebrejski naselbinski družbi delovanje.

Frankobrod, 2. avgusta. Pravda proti Rothschildovemu blagajniku Jägeru in 14 tovarišem zaradi izneverjenja 1.700.000 mark se je danes pričela. Jäger večinoma vse prizna.

Lyon, 3. avgusta. Pri banketu na čast kongresu sredozemske pomorske vožnje je nemški delegat napil uljudnosti in prijaznosti Francozov.

Katanija, 2. avgusta. Ognjenik Etna se je pomiril. Podzemeljski grom je ponehal.

Umrli so:

29. julija. Jožef Terpin, čevljarjev sin, 5 mesecev, Ulice na Grad 8, katar v črevih. — Katarina Dula, gostija, 53 let, Kravja dolina 11, sarcoma uteri. — Jožefa Kavčič, nadsprevidnika hči, 5 mesecev, Poljske ulice 38, atrofie. — Alojzij Ložar, livar, 19 let, Rečne ulice 6, jetika. — Emil Kalan, delavčev sin, 8 mesecev, Streliške ulice 11, božjast.

1. avgusta. Jakob Zupančič, zidarski mojster, 72 let, Kravja dolina 9, plućnica. — Amalija Birk, kurjačeva žena, 32 let, Resljeva cesta 16, gnojenje pluč. — Janez Zupan, profesor v pok, 47 let, Kravja dolina 11, kap.

V bolnišnicah:

28. julija. Janez Ločnikar, gostač, 54 let, jetika.
30. avgusta. Marija Lipovšek, sprevidnikova žena, 28 let, jetika.

Tuji.

31. julija.

Pri **Maliču**: Marka Popper, trgovec, iz Prage. — Bahasz, Heller, Oser, trgovci; Wiener, učiteljica; Gross, urednik; Kraus, stavbeni podjetnik, z Dunaja. — Suppersberger, poročnik, in Schreyer, potovalec, iz Beljaka. — Vitez Reya, prokurist, in Krušič, zasebnik, iz Trsta. — Tittman, zasebnik, iz Lipsije — pl. Jacolym, zasebnik, iz Gorice. — Drecin s soprogo iz Skofje Loke. — Marija Kopplin s hčerjo iz Berlin. — Anton Schwab, inženir, iz Postojine. — Majar, duhovnik, z Gorenjskega. — Perko, trgovec z lesom, iz Celja.

Pri **Stonu**: Rihard Valmarin, potovalec; Franc Glanzmann s soprogo in R. Schütz, trgovec, iz Trsta. — Leopold Sonnenberg, trgovec, z Ogerskega. — M. Eisler, trgovec, iz

Vel. Kaniže. — dr. Luka Jelič; Vekoslav Spinčič, poslanec, in Bondi, zasebnik, z Dunaja. — Viljemina Haften, zasebnica, z Brda. — Schalk, zasebnik, in dr. Löwy iz Sevnice. — Fried; Hahnwald z rodbino iz Draždan.

Pri **Južnem kolodvoru**: Josip Vyborny, železniški uradnik, s soprogo, z Dunaja. — J. Vittori, posestnik, iz Gorice. — Mihael Uyfalusy, duhovnik, z Ogerskega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v
opazovanja		barometra v mm	toplotera po Celsiusu			mm
7. u. zjut.		728.9	14.2	brezv.	megla	32.50
3. u. pop.		728.9	15.6	sl. svzh.	dež	dež
9. u. zveč.		728.8	15.4	sl. jzap.	"	"

Srednja temperatura 15.1°, za 4.7° pod normalom

Zahvala.

Preblagorodni gospod Fran Gruden, posestnik in gostilničar pri sv. Trojici, blagovolil je podpisnemu izročiti dva goldinarja kot nagrado najprirednejšim učenecem tukajšnje šole. — Stajem si v prijetno dolžnost za ta velikodušni dar izreči mu v imenu šolske mladine svojo najtoplejšo zahvalo.

Velike Lašiče, dne 1. avgusta 1892.

France Péšec, katehet.

Zahvala.

Povodom odlikovanja z zlatim križcem mi je dešlo toliko čestitek, da se ne morem vsakemu posebej zahvaliti. Nekatera voščila so me do solz ganila. — Prosim torej, sprejmite preč. gg. duhovniki, ljubeznjivi bivši sotrudniki in dragi prijatelji tem potom mojo srčno zahvalo! Bog usliši Vaše blage želje!

Enako iskreno se zahvaljujem našim gg. duhovnim pastirjem prečast. g. dekanu M. Povšetu, č. g. kapelanu Fr. Zakrajškju in č. g. dr. J. Kreku za vse izražene simpatije in trud.

Zahvaljujem se blag. gosp. okrajnemu glavaruju, našim velecenjenim gg. c. kr. uradnikom, gosp. graščaku Ružežu, našim vrlim Ribničanom za zelo obilo udeležbo pri banketu v slavnostni gostilni „pri Cenetu“ in za prisrčna voščila!

Zahvaljujem se še slednjič prav tople gg. pevcem ribniškim, zlasti njih pevovodji g. Čarljuja za prelepo ganljivo podoknico. Naj Vam vsem povrne ljubi Bog ves trud, trške in ljubezen, koje gojite za svojega starega, Vam iz srca udanega učitelja

Jos. Raktelj-a.

Ribnica, dne 29. julija 1892.

Proti boleznim v vratu, kataru, hripavosti, kašlju, posebno otrūk, proti zastizenju, boleznim v zelodcu, na ledvicah in mehurju se najbolj priporoča

Koroški rimski vrelec,
najboljša namizna voda, — čista alkalona planinska kislavoda.

Zaloga v Ljubljani pri M. E. SUPAN-u.

Uradne in trgovske KOVERTE s firmo priporoča KAT. TISKARNA v Ljubljani.

Ponudimo po najnižjih cenah:

zarezano vstricno ostrešno opeko
najboljše vrste,

lončene peči
(specijaliteta),

majolika peči

lepenke (Dachpappe), karbolinej, roman in portlant cement, cevi iz kamenine, nasade za dimnike iz kamenine, ognju protivno opeko in plošče osamljače (Isolirplatten).

Dalje prevzamemo po najnižjih cenah

tlakanje z asfaltom, s chammotnimi in cementnimi ploščami.

Odličnim spoštovanjem

J. P. VIDIC & Comp.
Ljubljana, Slonove ulice.

Dunajska borza.

Dne 3. avgusta

Papirna renta 5%, 16% davka	95	gd.	70	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95		30	
Zlata renta 4%, davka prosta	113		80	
Papirna renta 5%, davka prosta	100		65	
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gl.	999			
Kreditne akcije, 160 gl.	313		50	
London, 10 funtov strl.	119		50	
Napoleonodor (20 fr.)	9		49	1/2
Cesarski cekini	5		67	
Nemških mark 100	58		52	1/2

Dne 2. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	110	gd.	60	kr.
Ogerska papirna renta 5%	100		40	
4% državne srečke l. 1854., 250 gl.	140		25	
5% državne srečke l. 1860., 100 gl.	151			
Državne srečke l. 1864., 100 gl.	182		50	
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96		15	
Zastavna pisma	100		25	
Kreditne srečke, 100 gl.	191		50	
St. Genois srečke, 40 gl.	63			

Ljubljanske srečke, 20 gl.	22	gd.	—	kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gl.	17		50	
Rudolfove srečke, 10 gl.	23		75	
Salmove srečke, 40 gl.	61			
Windischgraezove srečke, 20 gl.	59			
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	152		25	
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2800				
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	99			
Papirni rubelj	1		19	1/2
Laških lir 100	45		85	

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupuje in prodaja v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:

4% bolzansko-meranske prioritete.

4 1/2% gališkega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmokelske (Dux - Bodenbacher) srebrne prioritete.

45.000 goldinarjev
dobi se z jedno

zemljiško-kreditno promeso
à 1 gl. in 50 kr. kolek.

Žrebanje že dne 16. avgusta!